

John Dewey (1859-1952)

Pragmatikko – Totta on se, mikä toimii käytännössä – teoria kiinteä suhde käytäntöön (Charles Peirce ja William James)

Kaikki perustuu toimintaan:

- **Pragmatikko, jonka ajattelulla oli laaja vaikutus ympäri maailmaa – Neuvostoliitossa (toiminnan teoria), Kiinassa ja Japanissa.**
- **Toiminta on kaiken oppimisen perusta ja tiedon kriteerinä ovat teot,**
- **Perusti kokeilukoulun (Laboratory school) Chicagon yliopiston yhteyteen,**
- **Toimintatutkimuksen isä Columbian yliopistossa. Opettaja tutkijana.**

Pragmatismmin yhteiskunnallinen tausta:

- Pragmatismmin taustalla vanhojen elämänmuotojen rapautuminen ja raju rakennemuutos.
- USA oli sulatusuuni, jossa paljon eri kansalaisuuksia edustavia siirtolaisia, ja maahanmuuttajia.
- Nopea rakennemuutos maatalousyhteiskunnasta ja teolliseksi yhteiskunnaksi synnytti tarpeen uudistaa oppimista ja opetusta.

Oppiminen yhdessä tekemällä:

- **Tekemällä oppiminen – Learning by Doing.**
- **Problem based Learning – ongelma-keinen oppiminen yhteistyöprojekteissa.**
- **Oppiminen on yhteisöllisyyden liimaa, joka auttaa sopeutumaan ja elämään yhdessä ”erilaisten toisten kanssa”,**
- **Taiteen merkitys - Deweytä kiinnosti se, miten ihminen kokee itsensä itsenäisenä toimijana sosiokulttuurisella näyttämöllä, johon taide antaa tärkeät eväät.**

Tärkeintä on oppilaskeskeisyys!

- **Kaikki kasvatus suunnataan – oppilaan elämismailman merkityksiin, jonka kautta saavutetaan mielekkyys, merkitys ja muutos.**
- **Opettaja ei ole ”pikkuteknikko” vaan kriittinen tutkija.**
- **Sosiaalinen ja yksilöllinen konstruktivismi: Maailma on kaikille sama, mutta jokaiselle erilainen.**
- **Motivoijina omien tavoitteiden toteutuminen ja aikaansaamisen kokemukset.**

Ihmistä ei saa objektivoida:

- Ihminen on aktiivinen toimija, jota ei saa objektivoida passiiviseksi kohteeksi ja jonka opetuksessa on vältettävä elämälle vieraita aiheita ja käsittelytapoja (behaviorismi).
- Maailma on relationaalinen – ei ole yhtä ainuttakaan oikeaa totuutta, vaan totuus riippuu tarkastelijan näkökulmasta.

Koulu pienoisyhteiskuntana:

- **Koulu on pienoisyhteiskunta, jossa opitaan keskustelua, suvaitsevaisuutta sekä demokraattista elämäntapaa.**
- **Suomalaisen yhteiskunnan suurimpia haasteita on luoda todellista demokratiaa, suvaitsevaisuutta ja yhteisöllisyyttä.**
- **Osallistumisen ja sitoutumisen opettaminen koulun ja koulutuksen haasteena.**

Eheytetty opetussuunnitelma:

- **Consumatory Experience =** täyttymyksellisyyden kokemus viittaa esteettiseen kokemukseen,
- **Ylhäältä alas ”valuva”** opettajajohtoisen opetuksen kritiikki – opiskelija ei opiskele itseään ja elämää varten vaan täyttääkseen ylhäältä asetetut normit,
- **Eheytetty opetussuunnitelma ja taito- ja taideaineiden merkitys tasapainoisen elämän merkityksellistäjänä.**

Opiskelijan tarpeet:

- **Sosiaaliset tarpeet.**
- **Luomisen tarpeet.**
- **Tutkimisen tarpeet.**
- **Taiteellisen ilmaisun tarpeet.**
- **Kokemus itsestä ja ympäristöstä kehittyä jatkuvan ympäristöä muuttavan tutkimuksen (Inquiry) kautta**

FRIEDRICH HERBART

(1776-1841)

- Opetusoppi, joka yhdisti ensi kerran filosofian ja psykologian
- Psykologia antaa menetelmät ja filosofia arvot ja ihmiskäsityksen.
- Tieteellisyyden ja empiirisen tutkimuksen vaatimus pelkän filosofisen spekulaaation sijaan.
- Omana aikanaan Herbart jäi Hegelin varjoon.

Harrastus ja oppi mielteistä:

- **Oppi mielteistä – Apperseptio (lähellä skeemakäsitettä),**
- **Oppiminen rakentuu aikaisemmin opitun varaan – mitä selkeämmät mielteet, sitä selkeämpää on uuden aineksen oppiminen,**
- **Harrastuksen korostaminen – ihminen alkaa harrastaa (harrastus = harrasta toimintaa) sivistäviä ja hyviä asioita, joiden kautta yksilöllistyminen tapahtuu**
- **Itsekasvatuksen merkitys omaehtoisen sivistyksen luoja.**

Kasvattamisen keinot:

- Oppi kasvattamisen keinoista:
- **Selkeys** – selkeät käsitteet.
- **Assosiaatiot** – uuden aineksen liittäminen aikaisemmin opittuun.
- **Systemi** – käsitteiden yhtymäkohtien tarkasteleminen kohti yläkäsitteitä.
- **Metodi** – opitun soveltaminen,
- Suomessa Mikael Soininen juurrutti tiukasti opettajankoulutukseen, jonka perinteissä elää edelleen lujasti.

JEAN JAQUES ROUSSEAU (1712–1778)

- Vapaan kasvatuksen isä.
- Radikaali vallankumouksellinen, jonka kasvatustajattelu oli tähdätty kirkon ja luokkayhteiskunnan hegemonian murtamiseen.
- Taustalla Ranskan suuri vallankumous.
- Kumosi perisyntiopin, kirjat paloivat rovioilla ja joutui radikaalien ajatustensa vuoksi maanpakoon.

Lapsen saatava kasvaa luontonsa mukaisesti:

- Lapsilähtöisen kasvatuksen ja luonnollisen kasvun vaalimisen vaatimus.
- Opetuksen tavoitteet määräytyvät yksilöstä käsin – ongelmaoppiminen ja luonnollinen rangaistus.
- Kehityspsykologi jakoi kehityksen viiteen jaksoon.
- Teoksia: *Emile ja Yhteiskuntasopimuksesta.*

Johan Amos Comenius (1592–1670)

- Modernin yhtenäiskoulun isä.
- Koulutuksen ja yhteiskuntarauha.
- Kansainvälinen vaikutus (Böömi, Englanti, Unkari ja Ruotsi).
- Kritiikki koulua kohtaan – teeskentelevä ja tekopyhä ja epätasa-arvoa luova.
- Progressiivinen koulujärjestelmä: kotikoulu, äidinkielen koulu, latinakoulu ja yliopisto.

